Rostul stațiunilor noastre balneare

Rolul și perspectivele Eforiei

II

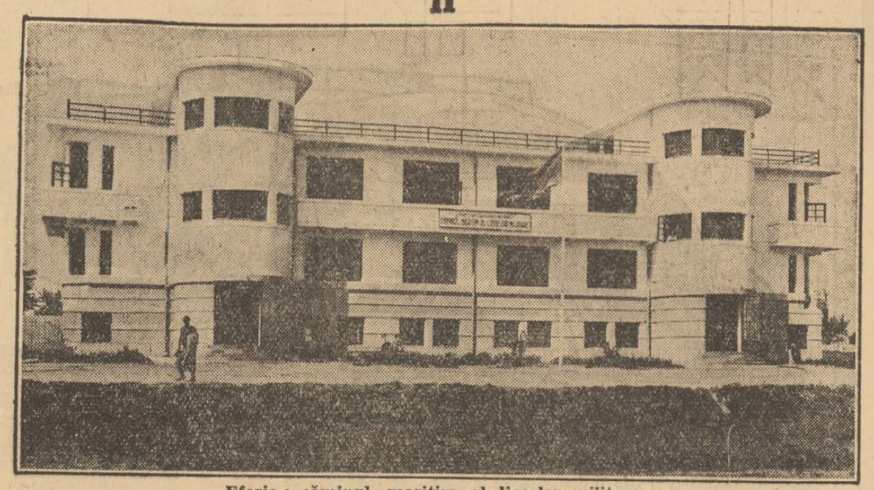

Eforie : căminul maritim al liceelor militare

E de prisos să mai arătăm că Eforia e cunoscută de toți, atât de cei cari au căutat refugiu în timpul verii cât și de cei cari s'au lipsit de binefacerile soarelui din cauza scumpetii, care aci e cunoscută sub numele de „lăcomie".

Nu mai vorbim nici despre înfățișarea ei occidentală, cu vile cochete, văruite în alb, din care se detașează albastrul obloanelor ferestrelor, cu minunata faleză de pe înălțimea cărelia ochii vrăjiți de sclipitoarea câmpie a mării privesc în depărtare, unde orizontul se înfrățește cu apa...

Dar, cu cât natura e mai darnică, cu atât stăpânii vilelor admiră această dărnicie, cerând vizitatorilor chirii cu neputință de plătit pentru o pungă mai modestă.

E un contrast între dărnicia naturii și lăcomia proprietarilor, singura care contribue la împuținarea numărului vizitatorilor, din an în an mai mic. Și este păcat pentru o asemenea stațiune, care ar putea fi în fruntea tutulor celorlalte surate ale ei, favorizată de minunata așezare, între mare și lacul făcător de minuni.

S'ar putea face mult aci, dacă mâna omenească și o chibzuită gospodărie s'ar orândui metodic și desinteresat, în slujba ridicării acestei stațiuni, vizitată numai de cei cu dare de mână, a căror pungă rezistă asalturilor particularilor și oficialității.

Spiritul îngust al conducătorilor n'a ajuns să prețuiască așa cum ar trebui avantajele ce ar rezulta dintr'o chibzuită administrație, o reclamă cinstită, din acordarea de avantajii capitalului particular și mai cu seamă printr'o acțiune serioasă de înfrânarea speculii, de care se sperie și străinii, cu valută mai sănătoasă decât leul nostru.

O ADMINISTRAȚIE UNICA

O administrație unică este singura soluțiune pentru ridicarea stațiunilor noastre balneare. Sistemul de până acum, întărit prin legi administrative modificate la fiecare schimbare de regim, înscăuna în fruntea acestei stațiuni și a celor două vecine, Techirghiolul și Carmen Sylva, trei primari cu trei consilii comunale (cu circa 80 consilieri), deci trei interese dacă nu opuse, dar în orice caz izolate.

Lăsând la o parte faptul că acești conducători nu erau aleși din sânul gospodarilor locali, ci numiți din clientela politică a cluburilor, dar de cele mai multe ori acești conducători nu dau cu lunile prin stațiunile cari le fuseseră orânduite, lăsând treburile administrației în grija agenților electorali, cari nu erau cu nimic legați sufletește de propășirea acestor stațiuni.

Desvoltarea localităților, din punct de vedere edilitar, nu se va putea înfăptui decât dacă ele se vor constitui într'o asociație, în fruntea cărela să fie un singur conducător, ajutat de cel mult trei consilieri pentru fiecare din ele, aleși din fruntașii comunelor. Va trebui însă un conducător fără pretenții de îmbogățire pe spinarea contribuabilului, vizitatorilor sau a ministerelor. — un conducător care să răspundă de banul public și averea stațiunilor. Cât mai puține diurne, cât mai puține deplasări la București, pentru lucruri cari ar fi putut căpăta rezolvarea și printr'o simplă cerere.

Pentru a ilustra nechibzuința în unele administrații e deajuns să arătăm că la Eforie apa se plătește cu 60 lei m. c. (dacă uzina binevoia să dea solicitantului, sau dacă nu, acesta aducea cu sacalele apă dela niște izvoare calcaroase, depărtate la șapte km), iar lumina electrică cu 25 lei kw.

In ipoteza fericită a conducerii stațiunii de către un primar bine intenționat și neinteresat în anumite industrii, o asociație a proprietarilor, ajutată de stat și la nevoe chiar forțată să se constitue, nu ar fi întâlnit nicio opunere pentru construirea unei uzine proprii de apă și una electrică. Dar, vorba veche... omul sfințește locul!...

Celelalte soluții, cari reprezintă opinia celor cu adevărată dragoste pentru propășirea stațiunilor, cum și racilele de până acum, le vom vedea într'un viitor articol.

NIC. LUPU

Vizita guvernatorului Băncii Naționale, la Arad

Arad, 19 Martie

Azi dim., a sosit la Arad, d. Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale, însoțit de vice-guvernator și de mai mulți funcționari superiori ai Băncii Naționale, precum și toți directorii sucursalelor și agențiilor Băncii Naționale din Ardeal și Banat.

La 7 jum., dim., a fost o conferință, în localul Băncii, care a durat până la ora 12.

Despre cele discutate nu s'a dat nicio lămurire oficială, însă, pe cale particulară aflăm că discuțiunile au avut de obiect situația cooperației din Ardeal și Banat și s'au studiat noile metode de lucru în acest domeniu.

La prânz a fost o masă comună, la care au participat 22 persoane.

După amiază, d. Mitiță Constantinescu și însoțitorii au părăsit Aradul.

Pentru BASARABIA

FORMIDABILUL SUCCES

EXPOZIȚIA ALHAMBRA PALACE

Azi Luni Cetatea Albă

Mâine Chișinău, Miercuri Bălți

Pentru o biserică

Locuitorii din com. Sătani, plasa Ceica, jud. Bihor, roagă pe toți oamenii de bine să-i ajute să-și termine biserica pe care au clădit-o de roșu și acum nu mai au bani pentru tencuială și obiectele necesare cultului.

Cei care voiesc să vadă triumful românismului și al ortodoxismului să ajute pe frații lor din Bihor în dorința lor de a se ridica prin biserică la cultură și la afirmare națională.

Eforturi pentru menținerea tranzitului în portul Brăila

De rezolvarea acestei probleme depinde existența a peste 60 mii suflete

Brăila, 16 Martie

„Universul" a fost singurul ziar care a combătut punct cu punct, toate piedicile ce s'au pus în calea exportului și tranzitului de mărfuri și cereale de chiar factorii cari fără să cunoască îndeajuns fondul acestei probleme au făcut ca portul Brăila, mândria de odinioară a economiei noastre naționale să devină azi o simplă schelă.

Cum Brăila nu trăește decât de pe urma exportului și a tranzitului de mărfuri și cereale — neavând industrii — e dela sine înțeles în ce stare se găsește populația acestui oraș care numără peste 60 mii suflete.

Chestiunea fiind atât de gravă, întrucât din an în an tranzitul cerealelor și mărfurilor prin portul nostru se diminuiază, agențiile de vapoare și casele exportatoare au hotărît să lupte în comun, pentru rezolvarea acestei probleme strâns legată de Brăila.

TRANZITUL ȘI ROLUL PORTULUI BRAILA

Pentru desvoltarea porturilor dunărene și în deosebi a portului Brăila, tranzitul joacă fără îndoială un rol extrem de important, cu atât mai mult cu cât el este un surplus de trafic care are efectele lui în toate domeniile economice, sociale și politice.

Deși natura ne favorizează în această luptă de concurență și pe baza poziției noastre geografice, ar fi logic ca tranzitul să treacă în mare parte prin portul nostru, trebue să constatăm că cele ale Adriaticei, Fiume, Triest și în ultima vreme Susak, apoi Hamburg, Stettin, Gdynia și Danzig, ne fac o concurență atât de simțitoare, încât traficul de tranzit în loc să crească, din contră a regresat în ultimii trei ani.

CE E DE FACUT?

Inainte de a răspunde la această întrebare, e necesar să analizăm traficul de tranzit care ne interesează.

Trebue să facem distincție între exportul în tranzit și importul în tranzit, adică de o parte exportul țărilor riverane dunărene: Bulgaria, Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia și Austria spre Mare, iar pe de altă parte importul dinspre Mare spre țările din Europa centrală.

In export articolul principal e producția agricolă din Bulgaria, Iugoslavia și Ungaria. Totuși țările din Europa centrală au și un export însemnat de semi fabricate și mărfuri confecționate: hârtie, fierărie, sticlărie, faianță, zahăr, fabricate chimice, etc.

Din aceste articole numai o mică parte trece prin portul Brăila.

La import, articolele principale sunt: fier brut, fier vechi, minereuri, cărbuni, sare și cereale.

Afară de aceste mărfuri, s'ar putea desvolta un trafic important ca: bumbac, agrumer, fructe, orez, cauciuc brut, etc.

Examinând cauzele micșorării traficului de tranzit, trebuie să facem următoarele constatări: Nu trebue să ne ocupăm de cauzele naturale, cum ar fi recolte mai slabe și implicit excedentul de export mai redus sau micșorarea cererilor din străinătate, din cauze tehnice, specific situației comparative între Brăila și porturile străine concurente.

Se știe că, traficul internațional nu depinde numai de convenienție, adică nu este numai o chestiune tarifară, ci și valutară, mai ales pentru țările cu valută slabă.

De acest lucru au ținut seamă țările cari fac mari sforțări și sacrificii pentru a atrage traficul de tranzit spre porturile lor, facilitând țările Europei centrale, modalități atât de atrăgătoare, încât partea tarifară, joacă un rol secundar.

SA IMITAM EXEMPLUL ALTOR ȚARI

Pe când Banca Națională a României a decis în ultimul timp că nu numai pentru navlul maritim, ci și pentru cheltuelile de transbodrare să se plătească devize forte, Italia și Germania s'au mulțumit cu plata în deviza lor (lire și mărci) nu numai pentru operațiunile făcute în porturile respective, dar și pentru navlul maritim.

Germania a mers atât de departe încât a acceptat pentru plata acestor operațiuni mărcile devalorizate (Spermark, Skriptenmark, etc.), sau dacă i se puneau la dispoziție devize forte, acorda un curs extrem de favorabil.

Se cunoaște un caz când căile ferate germane au acceptat cursul de 24 mărci pentru o liră sterlină, adică aproape dublu celui oficial.

Fosfaturile din Casablanka, pentru Ungaria și Cehoslovacia, în loc de a mai veni prin Dunăre, au luat drumul Fiume, deoarece importatorii au putut plăti dela acest punct până la granița țării lor, toate cheltuelile de navlu martim, transbordare și transportul pe cale feroviară, în lire italiene.

Ammon-salpetru (silitră) care acum 3-4 ani s'a tranzitat prin Brăila în cantități considerabile, azi această marfă trece prin Fiume, nu numai din cauze tarifare, dar și valutare.

Cerealele cari până acum doi ani n'au cunoscut alt drum decât cel natural al Dunării prin Brăila, au găsit convenință spre a fi îndrumate cu șlepurile pe fluviu la Bratislava și transbordate acolo în vagoane până la Lauben.

De aci marfa se încărca în șlepuri cari navigа pe Elba la Hamburg, de unde se transborda în vase maritime pentru Anglia, Scandinavia și chiar Olanda și Belgia, fiindcă pentru toate aceste cheltueli nu s'au cerut devize forte.

Țările concurente acordă cele mai mari avantajii caselor exportatoare și agențiilor de vapoare, cu scopul ca ele să-și desfășoare activitatea într'un ritm prosper.

SOLUȚII DE INDREPTARE

La noi, totul s'a lăsat în sarcina inițiativei particulare, fără ca aceasta să găsească măcar sprijinul autorităților, a sindicatelor muncitorești și a Comisiunei europene dela Dunăre.

Dacă în ultimul timp, s'a dat oarecare preferință portului Constanța cu introducerea unor tarife speciale a căilor ferate, reducerea taxelor ad-tiei portului și scăderea prețului muncii cu 40 la sută pentru mărfurile de tranzit, în schimb porturile dunărene au fost neglijate.

Față de această situație se propune: Pentru a contra balansa avantajiile valutare acordate de către țările concurente, Banca Națională a României ar trebui să permită plata cheltuelilor de transbordare și a navlului maritim — acolo unde societățile de navigație sunt dispuse a accepta — în lei.

Acest lucru ar fi logic mai ales că Inaltul Decret Regal, din 9 Iulie 1937, permite întrebuințarea leilor pentru orice fel de plată, afară de exportul mărfurilor românești.

In ceiace privește partea tarifară se propune: autoritățile vamale și căpitănia portului să renunțe sau să reducă simțitor diurnele convenționale; sindicatele muncitorești să acorde tarife speciale, reduse pentru mărfurile în tranzit, iar Uniunea elevatoriștilor să fixeze un tarif de favoare pentru cerealele în tranzit.

Comisiunea europeană dela Dunăre să reducă taxele sau cel puțin să le aplice rațional, socotind după cantitatea efectivă încărcată, iar nu după capacitatea completă a vasului, indiferent de greutatea mărfii încărcată în el.

O altă chestiune importantă pe care o susțin fruntașii comerțului e procurarea a două spărgătoare de ghiață cari să asigure navigabilitatea în timpul iernii între principalele porturi.

Se mai impune de a se mări utilajul porturilor, de a se creia zone libere și de a se desvolta flota națională de fluviu și mare.

Față de situația geografică și a avantajului că suntem la gurile Dunării ,acești plămâni, nu numai ai țării noastre, dar și ai celor șase state riverane, trebue să ne asigure o parte mult mai mare din traficul de tranzit.

Pentru realizarea acestui important deziderat, atât de necesar economiei noastre naționale, autoritățile sunt datoarea să-l sprijine, aplicând o politică: valutară și tarifară.

Numai așa vom reuși să salvăm bătrânul nostru port dunărean, a cărui populație se sbate de atâta vreme în cea mai cumplită mizerie.

Cercurile culturale învățătorești din jud. Cetatea-Albă

Cetatea-Albă, 18 Martie

In urma hotărîrii luată de ministerul educației naționale ca cercurile culturale învățătorești să-și reia activitatea și să o continue în interesul pregătirii profesionale a corpului didactic, d. Ștefan Brebeanu, revizor școlar al județului, a dat dispoziținni conducătorilor cercurilor, de a ține ședințele la datele fixate de revizorat.

In orașul și județul nostru, funcționează următoarele cercuri culturale învățătorești:

Orașul Cetatea-Albă, președinte Alexandru Teodorescu, secretar Vasile Stavri; Saba Târg, președinte Adalbert Giulevici, secretar Alexandru Bârzu; Turlachi, președinte Vasile Murzin, secretar Pavel Catargi; Bairamcea, președinte Emilan Baidan, secretar Mihail Baidan; Han Câșla, președinte Ion Grigoriu, secretar Ion Filimonov; Moldova președinte Mihail Roman, secretar Vlad Teodorescu; Cara Hasan, președinte Alexandru Buza, secretar David Enache; Cazaci, președinte Vasile Vasiliu, secretar Gh. Andronache; Volintiri, președinte Vasile Sârbu, secretar Grigore Chelaru: Divizia, președinte Stefan Mocanu, secretar Ion Perșin; Davideni, președinte Ion Rață, secretar Florea Dumitru; Bezimenca Mare, președinte Gheorghe Stanciu, secretar Const. Murat; Budachi-Cordon, președinte Victor Mohonea, secretar Alexandru Iusipenco: Sărăria, președinte Ion Ianculescu, secretar N. Andreescu; Zolocari, președinte Const. Ghețu, secretar Ion Epureanu; Răileanca, președinte Opnea Covlitir, secretar Const. Dumitru Zareiciuc; Mansburg, președinte Teodor Teodorov, secretar Alexandru Morcz; Sărata, președinte Ștefan Surucanu, secretar Grigore Tabacu; Tarutino, președinte Iohanes Gheigle, secretar Traian Bojoancă; Borodin, președinte C. Negulescu, secretar Luca Niculescu; Moldoveni, președ. Gheorghe Stepanov, secretar Nicolai Buzatu; Ferechamp-Mic, președinte Vasile Gaiu, secretar Oscar Osvald; Tepliț, președinte Wilhelm Kapel, secretar Gheorghe Dobroiu; Asmanghit, președinte C. Buzuloiu, secretar Ene Alexandru; Taslâc, președinte Afanase Capov, secretar Vasile Petrescu; Cuporani, președinte N. Vancea, secretar Ion Stan; Deleni, președinte Martin Gaidarli, secretar Nicolai Mocioalcă; Goliția, președinte Vasile Gemene, secretar Nicolai Tănase și Pandaclia, președinte Ion Sadaliev, secretar Gh. Drăgănescu.

Negustorimea vâlceană acum și altă dată

R. Vâlcea, 17 Martie

Pe alte vremuri, aci în județul nostru ca și în alte părți, când vorbeai de un negustor, se înțelegea că vorbești de un om de treabă, econom, cinstit și chibzuit. Când ziceai „cuvânt de negustor" se înțelegea cuvânt greu, care nu se schimbă, și când ziceai „obraz de negustor", se înțelegea că e vorba de un obraz de om cumsecade.

Când se încheiau învoeli de afaceri și negustorii își strângeau mâna zicând „noroc", gestul era un contract pe care nimeni nu-l mai putea desface, fără a știrbi cinstea și morala negustorească.

Erau și pe atunci institute de credit — mai puține ca azi — negustorimea se folosea însă prea puțin de ele, pentru că negustorii găseau sprijin unul la altul.

Era destul un simplu bon — dat mai mult spre ținere de minte, — și negustorul din dreapta găsea la negustorul din stânga, sau la orice angrosist, marfa sau o sumă de bani de care avea nevoe vremelnic.

Aceasta, pentru că „obrazul" și „cuvântul de negustor", erau giranții cei mai serioși și legea moralei negustorești era necruțătoare pentru acela care nu și-ar fi respectat angajamentul.

Băeții de prăvălie — ucenicii— erau angajați cu simbrie anuală și dați sub îngrijirea părintească a negustorilor, fără contracte scrise.

Dar odată ce băetanul era angajat la „jupânul", era sigur că după ce se va face mare și va termina armata, se va face negustor. Patronul îi strângea cu grije simbria anuală, formându-i capital, și negustorul era mândru, când vedea că din casa lui a mai eșit un nou negustor.

Erau chiar multe cazurile când băeții buni se căsătoreau cu fetele negustorilor, continuând negustoria în vadul fostului stăpân.

Astfel s'a perpetuat negustorimea vâlceană, care și astăzi se poate mândri cu o serie de distinse și serioase nume de negustori.

Nu mult înainte de război, și mai cu seamă după război, în mijlocul acestei negustorimi băștinașe, cu trecutul, cu obiceiurile și cu datinele ei, au început să apară elemente streine, cari au adus cu ele altă mentalitate, alte metode, streine de cinstea și omenia băștinașilor.

Au apărut firme cu embleme simbolice sub care s'au adăpostit unii faliți reabilitați, sau tolbagii pistruiați și cu nume împrumutate, fără răspundere, fără alte legături cu aceste locuri, decât dorul de a se procopsi.

Astfel vânzătorii de șireturi și foști hahami, s'au făcut manufacturiști, tinichigii, iar miștii negustori de trinchete și încălțăminte, vopsitorii s'au făcut droghiști, servitorii, vânzători angrosiști de piei scumpe, etc.

Toate acestea, la cari s'au adăogat vitregele condițiuni economice de după război, au anemiat negustorimea vâlceană care cu greu mai poate ține piept nevoilor.

Astăzi cuvântul sau obrazul negustorului român străbate cu greu, sau nu mai străbate aproape deloc pe piața orașului invadată de toată pleava care treptat, treptat cucerește pozițiile băștinașilor din centrul comercial al orașului.

Este timpul ca negustorimea să fie organizată, susținută și deparazitată de aventurierii speculanți cari dacă nu răușesc să se procopsească aci, trec alături, continuându-și opera.

Toate breslele au legi de organizare și de protegiure, numai în breasla negustorească poate pătrunde oricine și ori de unde ar veni, fiindcă îi sunt porțile deschise.

Camerele de comerț și sfaturile negustorești au în această privință un rol asupra căruia socotim de prisos să mai stăruim.

IOAN NICULESCU

Sancționarea proxeneților din Constanța

Constanța, 17 Martie

In urma celor scrise de noi, avem satisfacția să arătăm că s'a început luarea de măsuri.

Acum două zile d. dr. Rădulescu, medic primar al orașului, asistat de d. comisar Victor Zahiu, șeful biroului judiciar și de o echipă de agenți a făcut un riguros control, sancționând pe toți patronii acestor case, pe cari i-a trimis în judecată conform legii sanitare și cărora le-a aplicat amenzi de câte 20 mii lei la fiecare.

Iată numele proxeneților și proxenetelor amendate: Grigore Straton, Petre Straton, Marica Braia, Suliman Cherim, Garoafa Bălan, Maria Negruț, Ican Mărculescu, Elena Negruț și Petruță Costache.

Cu toate aceste amenzi destul de severe, casele de prostituție continuă să funcționeze, astfel că raziile pentru descoperirea lor trebue să continue. In primul rând atragem atențiunea celor în drept și în special serviciului sanitar al municipiului, singura autoritate în măsură să pună capăt acestei stări de lucruri, asupra câtorva bordele din cele mai ordinare, care funcționează în imediata apropiere a unor școli și chiar a bisericilor și anume pe străzile Lascăr Catargiu, Dimitrie Sturdza, Gr. Cantacuzino și una pe bul. Independenții.

De asemenea ar trebui să se facă un riguros control tuturor așa ziselor artiste de varietеu, cele mai multe fără carnete, cari practică prostituția în mod clandestin, fapt care constitue un adevărat pericol. Totodată să se controleze activitatea câtorva directori de pe la localurile de noapte, cari, după câte suntem informați, se ocupă cu traficul de carne vie. In legătură cu aceasta, întrebăm care este activitatea și rostul delegatului sindicatului artiștilor din București și pe ce bază s'au eliberat carnete de artiste la unele din pensionarele localurilor de noapte din Constanța.

Noui primari

ai comunelor rurale și ai stațiunilor balneoclimaterice din jud. Sibiu

Sibiu, 18 Martie

Dăm mai jos lista noilor primari din județul Sibiu, după plăși și comune :

Plasa Avrig : Ioan Tulban ; Boița : Ioan Câmpean ; Bradu : Nicolae Tatu ; Glămboaca : Simion Pușcașiu ; Porcești : Rusalim Denghel ; Racovița : Ioan R. Popa ; Sadu : Constantin Dăncănet ; Săcădate : Moisiu Ioachim ; Sebeșul de jos : Toma Florea ; Sebeșul de sus : Ioan Vulcu ; Tălmaciu : Gherasim Furdui ; Tălmăcel : Moise Giorgariu.

Plasa Miercurea : Apoldul de jos : Ioan Neagu ; Apoldul de sus : Lazăr Dumitru ; Boz : Ion Munteanu ; Cărpiniș : Ioan Munteanu ; Cunța : Gheorghe Turean ; Dobârca : Achim Oancea; Dostat : Ioan Ogner lui Pavel ; Drașov : Nicolae Pașțiu ; Gârbova : Axente Boju ; Gusu : Dănilă Rusu ; Juia : Dumitru Stârp ; Ludoș : Gheorghe Branea ; Mercurea stațiune balneară : Aurel Dragomir comerciant ; Poiana Sibiului : Ilie Dobrotă ; Reciu : Dumitru Popa ; Sângătiu : Tatu Ioan lui Dănilă ; Spring : Florea Alpiu ; Ungurei : Ioan Dancu, înv. pens.

Plasa Nocrich : Altina : Tatu Ioachim ; Benești : Nicolae Neamțu ; Chirpăr : Ioan Pițigoi ; Cornățel : Pavel Dobrotă ; Fofeldea: Valeriu Șopa; Ghijasa de jos : Nicolae Neagă ; Hosman: Nicolae Teascu ; Ihnibav: Teodosie Hordobeț ; Marpod : Ioan Kessler ; Nochrich : Ioan Ienciu ; Nucet : Iordan Popa ; Săsăuși : Gheorghe Bânda ; Țichindeal : Toma Dragoman ; Vurpăr : Ioan Banea.

Plasa Ocna-Sibiului : Armeni: Vonia Nicolae ; Alămcor : Nicolae Martl; Bogatul român: Emil Mărginean ; Hașag : Traian Milea ; Loamnăș : Vasile Nemeș ; Mândra : Traian Vinerean ; Ocna Sibiului stațiune balneară; general Ion Teodorescu; Pânca: Vasile Natea ; Presaca : Gheorghe Stoica ; Rusciori : Samoilă Neagoe; Suramică: Lazăr Ciolan ; Topârcea : Nicolae Huditan.

Plasa Sălișce : Acâin : Ioan Oțoiu ; Amnaș : Ioan Opream ; Cacova-Sibiului : Dumitru Parotă ; Gales : Gheorghe Popescu ; Gura Râului: Petru Ariștiu; Mag : Tănase Sas ; Orlat : Grigore Nicolae ; Rod: Simion Bogdan ; Sălișce, stațiune climaterică : locot. în rezervă Ilie Voiculescu ; Săcel : Ioan Băcilă ; Sihel : Dordea Alexandru ; Tilișca : Nicolae Pricâ ; Vale : Nichita Cânduleț.

Plasa Sibiu : Bungard : Iosif Suciu ; Casolț : Ioan Filip ; Cisnădie : Walter Graef ; Cisnădioara : Gheorghe Pildner ; Cristian : Petru Conțiu ; Daia : Simion Avram ; Gușterița : Petru Tănase ; Hamba : Ioan Popa ; Mohn : Ioan Drăgoi ; Noul: Laurean Morariu ; Poplaca : Ioan Neagu : Rășinari : dr. Ioan Bucur, medic ; Râul-Sadului : Ioan Suciu ; Roșia : Aurel Ganea ; Ruși : Traian Nemeș ; Selimbăr : Nicolae Roșca ; Slimnic : Zaharie Nan ; Sura-Mare: Lazăr Ciolan ; Turnișor : Alexandru Miron și Veștemi : Alexandru Bozdoc.

Dela Camera de muncă din Arad

Acordarea mai multor ajutoare pentru meseriași și muncitori

Arad, 17 Martie

Ultima dată când ne-am ocupat de Camera de muncă din localitate, a fost cu ocazia dării în vileag a primelor rezultate ale anchetei ordonate de reprezentanții fostului regim. Mărturisim acum, că dând publicității acele prime rezultate, am făcut-o cu strângere de inimă, pentrucă menirea noastră nu este, aci în acest colț de țară, de a da prilej streinilor să ne vadă slăbiciunile, ci din contră, pentru a subtinia și scoate în evidență orice fapt menit să ridice prestigiul și autoritatea neamului nostru românesc. Cunoscând acestui principiu, nu putem scăpa prilejul de a înregistra — ca și altă dată de altfel — și o altă latură a activității ce se desfășoară la Camera de muncă din Arad, care-și întinde jurisdicțiunea asupra a patru județe: Arad, Hunedoara, Alba și Târnava Mică.

Astfel, în ultimile ședințe ținute de către comisia interimară prezidată de către d. Teodor Ardelean, s'a acordat o subvenție de 4000 lei pe seama clubului sportiv al ucenicilor dela fabrica „Astra" din localitate, care desvoltă o frumoasă activitate; o subvenție de 3700 lei pe seama Uniunii micilor industriași și meseriași din Arad: s'au cumpărat haine pentru șase ucenici români — fii de țărani — aduși la oraș pentru a învăța câte o meserie. In schimb, au fost respinse cererile pentru ajutor făcute de școala de ucenici industriali din Aradul Nou și a organizației „Oastea Domnului" pe seama cerșetorilor din oraș. Ultima cerere va fi ținută în seamă la întocmirea bugetului pe exercițiul viitor.

Cum în ultimul timp, mai mulți meseriași români, lipsiți de mijloace au cerut diferite sume pentru a-și înzestra atelierele și pentru a-și cumpăra mașini, comisia interimară a Camerei a decis ca sumele ce le acordă să fie considerate ca împrumuturi eșalonate pe termene lungi, iar uneltele cumpărate să poarte o inscripție care să indice că ele constitue proprietatea Camerei de muncă până la complecta restituire a sumelor împrumutate. Pentru îndeplinirea acestei dispoziții va fi instituită o comisiune specială. Primul împrumut acordat în aceste condițiuni a fost pe seama compactorului I. Moldovan din Blaj, care a primit 20 mii lei pentru a-și cumpăra o mașină de compactorie. Imprumutul va fi amortizat în zece ani.

Privitor la examenele de capacitate, președinții comisiunilor au fost convocați la Camera de muncă, unde li s'a pus în vedere că în fiecare zi trebue să examineze cel puțin cinci candidați. In legătură cu aceste examene arătăm, că sumele ce se vor cheltui cu ele se cifrează la 415.000 lei, repartizate pe următoarele capitole: 250.000 lei cheltueli cu examenele propriu zise; 100.000 lei pentru preschimbarea vechilor cărți de capacitate; 50.000 lei cu calificarea, iar 15.000 lei pentru materiale. Toate aceste sume vor fi înscrise în bugetul anului 1938/39.

Pentru a încerca soluționarea unor probleme ce frământă brutarii arădani, ei au fost convocați Luni la Camera de muncă, spre a discuta posibilitatea de a fabrica pâinea în timpul zilei. Faptul că se fabrică noaptea produce multe și veninoase fricțiuni între patroni și muncitori.

O altă hotărire luată este cea privitoare la repararea și amenajarea vilei cumpărate în stațiunea balneo-climaterică Moneasa. Vila are 19 camere și va fi destinată — după reparare— drept loc de odihnă pe seama membrilor Camerei.

Repararea vilei costă 180.000 lei și lucrările vor începe îndată ce timpul va permite.

Simțindu-se necesitatea unei cooperative de consum a meseriașilor, comisia interimară a adoptat, principial, proectul și a încredințat pe d. I. Filipaș cu redactarea unui proect de organizare.

Camera de muncă, primind invitația de a participa prin membrii săi, la expoziția internațională a meseriașilor ce se organizează la Berlin, comisia interimară a făcut apel la toți membri săi meseriași pentru a-și trimite produsele la Arad. De aici vor fi trimise pentru triere la Uniunea Camerelor de muncă din București, iar cele alese vor fi expuse la Berlin.

Asupra altor cereri de subvenții și ajutoare, Camera de muncă și-a amânat pronunțarea, cerând referatele secțiilor respective.

—xox—

Din Craiova

NENOROCIREA DELA O CARIERA DE PIATRA. — La o carieră de piatră din apropierea com. Criva, lucrau erl la scoaterea de pietriș mai mulți săteni din zisa comună. In timpul lucrului, malul s'a prăbușit acoperind pe săteanul Tudor Florea. Ceilalți săteni sărind în ajutor au scos pe nefericitul sătean cu piciorul drept rupt și rănit grav la cap. Parchetul a ordonat cercetări.

FOC. — In str. Păstorului nr. 16, la locuința lui Marin Pripici s a declarat un incendiu care a mistuit un pătul cu porumb, o șiră de nutreț și împrejmuirea proprietății. Provenința focului nu se cunoaște.

CONDAMNAT. — Toma Gogoașe din str. Zahanalei a fost condamnat la doi ani închisoare, pentru că a furat o importantă sumă de bani dela Filofteia Mițaru din București. Numitul mai are la activ și alte condamnări.

FOȘTI PRIMARI CONDAMNAȚI. — Florea Barbu Caraula, fost primar, a fost condamnat la 7 luni închisoare, pentru că a luat 2000 lei dela cârciumarul Gh. Florescu spre a-i reduce taxele ce numitul avea de plătit.

Oprea Ivan din Foișor, fost primar, a fost condamnat la o lună închisoare pentru delapidare de bani publici.

Vechimea monedelor găsite in comoara dela Pietroasele

Buzău, 19 Martie

După cum am anunțat la timp, în comuna Pietroasele, acolo unde s'a găsit Cloșca cu puii de aur, câțiva săteni — cari desfundau o vie — au găsit la o adâncime de vreo jumătate de metru un vas de lut, conținând — se zice — vreo două sute de monede vechi de argint.

Din cele treizeci piese, ajunse în mâna d-lui prim-procuror Titus P. Bogdănescu, s'a putut constata de către d. numismat Constantin Secrețianu, profesor de istorie din localitate, că ele sunt din secolul XVII, din timpul habsburgilor, după cum urmează:

Pe unele din ele se descifrează numele lui Ferdinand III, împăratul german de după 1637. Pe altele, numele lui Leopold I (1658-1705), iar pe opt bucăți numele lui Filip IV, regele Spaniei (1621-1665), având pe ele scris anul 1644, și nu anul 44, cum au scris unele ziare. Dealtfel, Filip II Macedoneanul, din vremea căruia au spus unii că ar data aceste monede, a domnit în secolul IV înainte de Christos, iar monedele din timpul lui au ca simbol caracteristic un călăreț cu legendă grecească.

Monede din timpul lui s'au găsit numai în Dobrogea.

Filip IV, regele Spaniei, fiul lui Filip III, era cumnatul regelui Ferdinand III al Germaniei, deoarece acesta ținea în căsătorie pe Ana Maria, sora regelui Filip III al Spaniei.

Faptul că aceste monede se găsesc pe teritoriul României, se poate explica prin aceea că dela Basarab Laiotă (1480) pe lângă Istrate Dabija (1650-1666) țările românești nu au mai bătut monedă din cauza prea asprei suzeranități turcești.

Din această cauză, în tot acel timp, au circulat în țările românești numai groși și taleri austriaci, monede aduse de comercianții cari mergeau din târgurile ardelenești spre cele din Muntenia și Moldova.

Din nevoile orașului Cernavoda

Cernavoda, 17 Martie

Numirea d-lui căpitan T. Velicu în calitate de primar al orașului Cernavoda, a adus o ușurare generală și a pus rânduială în multe domenii ale vieții de aci.

După ce a luat cunoștință de starea fiecărei instituții, a luat și măsuri de îndreptare. D-sa se interesează foarte de aproape de bunul mers al încasărilor, de regimul pâinii și de cel al cărnii, pentru care a dat ordonanțe speciale. Inspecțiile zilnice pe la brutării au adus o ameliorare în favoarea consumatorului.

In programul de activitate pe 1938-1939, este prevăzută și construcția palatului comunal, ajuns **la roșu sub primariatul** d-lui R. N. Iordăchescu.

In general vorbind, Cernavoda se prezintă relativ bine din punct de vedere edilitar. Localitatea are lumină electrică bună, apă potabilă și răspândită în oraș prin conducte. Un palat comunal început și ajuns la roșu, însă are și câteva lucrări importante ce-și așteaptă rândul: facerea unui canal colectiv pe strada Mircea-cel-Mare, cu scurgere în Dunăre și spre ceair, este o veche nevoe pentru Carnavoda. Lucrarea va cere cheltueli mari, însă odată făcută nu s'ar mai inunda străzile și partea de jos a orașului.

Băi publice nu avem și acesta este încă un mare defect al orașului nostru.

Cât despre hala noastră, putem spune că **ea e una din cele** mai rele care se poate închipui. Trebue, construită o hală nouă, încăpătoare și igienică.

Din nevoile județului Tulcea

Tulcea, 15 Martie

Una din marile lipsuri de cari suferă județul nostru este aceea de a nu avea un palat al justiției și o secție pe lângă tribunalul Tulcea.

Chestiunea construirii unui palat al justiției datează de mai bine de 35 ani.

Cu câțiva ani înainte de intrarea noastră în marele război, pe terenul din strada Carol I, unde se ținea târg săptămânal, teren proprietate a comunei și care fusese cedat județului pentru construirea palatului de justiție, se începuse o monumentală clădire în acest scop.

Această clădire însă n'a putut fi terminată, iar cei cari ocupaseră vremelnic orașul în timpul războiului, au luat o mare parte din materialul clădirii neterminată încă, așa că construcția amenință să se dărâme.

La revenirea autorităților, după război, o comisiune de tehnicieni constată că ea nu se poate reface, din care cauză județul a vândut prin licitație materialul rămas, cu scop de a se construi o nouă clădire.

Sub ultima guvernare a partidului liberal, prefect fiind d. C-tin Țigău, consiliul județean a hotărît să se construiască un palat ad-tiv și unul pentru justiție, în care să poată funcționa toate serviciile, inclusiv judecătoria orașului **mixt din Tulcea**, care, din lipsă de local propriu, pribegește prin toate cădirile.

Clădirea numită „Palatul Administrativ", unde azi funcționează prefectura județului și tribunalul, este o clădire veche, de pe timpul dominațiunii turcești, refăcută și reparată de zeci de ori.

Cu toate reparațiunile anuale, tencuiala nu se mai ține de zidărie și totul amenință să se surpe din temelie.

Interiorul clădirii e și mai jalnic: pereții din camerele magistraților, a grefei și a sălii de ședință, sunt plini de igrasie care a ajuns până la etaj unde funcționează prefectura.

Camerele sunt neîncăpătoare și puține la număr. Din lipsă de încăperi, parchetul, cabinetul de instrucție și corpul portărelor funcționează prin diferite clădiri, care nu corespund cerințelor serviciilor și cari sunt la mare depărtare de tribunal.

Din aceste cauze atât magistrații cât și ceilalți funcționari suferă, și mulți din ei se îmbolnăvesc. Apoi, procesele, care pe zi ce trece se fac mai multe, cer o muncă foarte mare.

Aducem aceste lucruri la cunoștința ministerului de interne, și a ministerului de justiție și rugăm să se ia măsuri, pentru construirea unui palat al justiției și un palat ad-tiv, care e de o necesitate urgentă și indiscutabilă.